DERDE JAAR. N°. 556. **1839.** VRIJDAG, 30 AUGUSTUS.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f 7.—
en *Buitensteden* franco .... - 8.—
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder .... f 1.75.
Elken regel meer .... - 25.
REGEL voor elke advertentie en herhaling .... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 29 Aug. Men schrijft uit Berlijn, dat H. K. H. Prinses Frederik der Nederlanden, vergezeld van Hoogstderzelver dochter, H. K. H. Prinses Louise, uit Silezië aldaar is aangekomen.

— Z. M. heeft den heer Mr. J. A. Philipse, kapitein bij de dienstdoende schutterij te s' Gravenhage, en lid van den Raad van administratie der mobiele stedelijke schutterijen, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Dezer dagen zijn door Z. M. benoemd tot notaris te Ouderkerk aan den Amstel de heer J. H. C. Freyer, en zulks ter vervanging van W. Strengman, die tot notaris te Amsterdam is benoemd, en tot notaris te Opdam (provincie Noord-Holland) de heer J. J. Haarselhorst, en zulks ter vervanging van J. Haarselhorst, die, op zijn verzoek, eervol uit gemelde betrekking is outslagen.

— De staat der Hervormde kerk hier te lande, levert, naar de laatste telling, de navolgende uitkomsten op.

Provinciën.	*Getal zielen.*	*Getal standplaatsen.*	*Getal Predikanten.*
Gelderland	184.431	174	202
Zuid-Holland	349.073	194	256
Noord-Holland	235.753	150	194
Zeeland	102.673	93	113
Utrecht	76,219	66	80
Vriesland	177.680	197	212
Overijssel	111,633	65	84
Groningen	138,251	147	158
Noord-Braband	37.107	91	96
Drenthe	61,849	40	46
Totaal, zonder Limburg.	1,474,699	1,222	1,441

— Aan de navolgende Hervormde gemeenten zijn, in het afgeloopen jaar, uit Provinciale fondsen, subsidiën verleend, als: in Zuid-Holland, de gemeente Monster, *f* 300; Katwijk aan den Rijn, *f* 700; Hoogblokland, *f* 260; Rozenburg en Blankenburg, *f* 1,500. In Noord-Holland: Avenhorn, *f* 1,000; Schermerhorn, *f* 1.000. In Utrecht: Benschop, *f* 600; Ter Aa, *f* 500; de Meern, *f* 1,000.

— De inspecteur-generaal van de geneeskundige dienst der land- en zeemagt heeft alle genees- en heelkundigen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn, om zich als officieren van gezondheid der tweede of derde klasse, voor de geneeskundige dienst der zeemagt te verbinden, verwittigd, dat zij zich, bij verzoekschrift, op zegel geschreven en portvrij in te zenden, en na daarop bekomen antwoord, in persoon bij hem inspecteur-generaal, aan zijn bureau te 's Gravenhage, in het locaal des magazijns van geneesmiddelen, Voorhout, wijk I, n° 327, behooren aan te melden, met overlegging van bewijzen wegens hunnen ouderdom beneden de 36 jaren, ongehuwden staat, voldane dienstpligtigheid aan de nationale militie, hunne studiën, graad van bekwaamheid, goed zedelijk gedrag en gezonde ligchaamsgesteldheid, zoodat zij voor alle militaire diensten geschikt zijn, waarna hun de gelegenheid zal worden verschaft, om in een bij het Rijks hospitaal te Utrecht af te leggen examen, bewijzen van bekwaamheid voor de verlangde betrekking te geven.

Aan de plaats van een' officier van gezondheid der tweede klasse bij de Nederlandsche Marine, rang hebbende van luitenant ter zee der tweede klasse, is een jaarlijksch tractement verbonden van *f* 800, en *f* 25 's maands tafelgeld, wanneer men zich aan boord bevindt.

Aan de plaats van een' officier van gezondheid der derde klasse bij de Nederlandsche Marine, rang hebbende van tweeden luitenant der mariniers, is een jaarlijksch tractement van *f* 600 verbonden, en *f* 25 's maands tafelgeld, wanneer men zich aan boord bevindt.

— Het is bekend, dat alle aanvragen en requesten, tot het doen van afsluitingen van groote wegen, of gedeelten van dien, en het doen van bouwingen langs die wegen, vaarten of andere publieke werken, bij voortduring, bij de heeren Gedeputeerde Staten moeten worden ingezonden, ten einde daaraan het vereischte gevolg te kunnen geven. Dikwerf gebeurt het, dat zoodanige aanvragen en verzoeken zoo laat worden ingediend, dat de tijd ontbreekt om daaromtrent vooraf de ambtenaren van het Domein of van den Waterstaat te hooren, hetgeen bij Zr. Ms. besluit van 15 Mei 1829 is voorgeschreven. De afwijkingen van dezen aard hebben onlangs tot eenige bedenkingen aanleiding gegeven en doen besluiten, de plaatselijke besturen aan te schrijven, om te zorgen, dat voortaan alle aanvragen en requesten omtrent de bovenbedoelde onderwerpen, zoowel door hen als door de ingezetenen hunner stad of gemeente, welke zoodanige verzoeken mogten te doen hebben, bij heeren Gedeputeerde Staten der provincie worden ingediend, ten minste veertien dagen vóór het tijdstip, waarop men tot de afsluiting van een of ander gedeelte wegs, tot het doen van aanbouwingen langs de wegen, vaarten of andere publieke wegen, of tot het uitroeijen en weder inplaatsen van boomen, zoude wenschen over te gaan, ten einde er genoegzame tijd voorhanden zij, om de zaak vooraf behoorlijk te onderzoeken, en de betrokken autoriteiten te hooren; bij gebrek waarvan de belanghebbenden aan zich zelven zullen te wijten hebben, het oponthoud en de ongelegenheid, welke daaruit zouden kunnen ontstaan.

— Naar men verneemt, zullen er eerstdaags de volgende veranderingen in de garnizoenen der artillerie plaats hebben. De twee compagniën van het 4de bat. art. nat. militie, die te Venlo liggen, gaan naar 's Hertogenbosch, en zullen ter eerstgemelder plaats vervangen worden door twee compagniën van het 3de bat. veld-art., komende van Maastricht. Eene comp. van het 4de bat. art. nat. militie vertrekt uit Grave naar 's Hertogenbosch, terwijl te Grave twee comp. van het 1ste bat. veld-art., van Deventer gewacht worden. Eene comp. van het 4de bat. art. nat. militie zal uit 's Hertogenbosch naar Geertruidenberg verlegd worden, ter vervanging van de compagniën art. schutterij, die, even als die, welke thans te Gorinchem en te Bergen op Zoom liggen, met de overige drie compagniën van dat bataillon te Naarden zullen bijeen komen, om aldaar ontbonden te worden, zullende die comp., welke te Gorinchem garnizoen houdt, vervangen worden door twee comp. van het 4de bat. art. nat. militie, die thans te 's Hertogenbosch liggen, en de overige door compagniën van het 3de bat. art. nat. militie uit Delft. De comp. van het 1ste bat. veld art. thans te Haarlem liggende, zal naar Naarden gedirigeerd worden, ten einde aldaar garnizoen te houden.

S' GRAVENHAGE 28 Aug. Men verneemt, dat het vertrek van H. K. H. Mevrouw de Prinses van Pruissen, naar Duitschland, hetwelk eerst op overmorgen bepaald was, eene maand is uitgesteld, gedurende welken tijd Z. M. het paleis in het Bosch zal blijven bewonen.

— Z. K. H. de prins Gustaaf, hertog van Mecklenburg Schwerin, en gevolg, is gisteren alhier gearriveerd.

— Eergisteren is in de algemeene vergadering van de leden der Maatschappij tot bevordering der toonkunst, afdeeling 's Gravenhage, het jaarlijksche verslag uitgebragt en goedgekeurd, waarna de heer Boellaard met algemeene stemmen tot lid van het bestuur is herkozen, terwijl de heer T. J. Kerkhoven is benoemd, in plaats van den heer Hoyer, die voor de betrekking als bestuurder had bedankt.

— Bij gelegenheid van een huwelijk, werd heden door den turfdrager van Vliet een geweerschot gelost, waardoor hij zijn negenjarig zoontje trof, en zoodanig kwetste, dat men voor deszelfs leven beducht is. Het schijnt, dat de prop op het geweer bijzonder zwaar was, en het kind op eene gevaarlijke plaats heeft getroffen. De heer Chirurgijn van der Hegge heeft met zijnen bekenden ijver en hulpvaardigheid de eerste heelkundige hulp toegebragt.

ROTTERDAM 28 Aug. Gisteren zijn in *Hendriksen's New-Bath-Hotel* aangekomen, de prins Gustavus, hertog van Mecklenburg-Schwerin, en prins Salm Salm, die van hier naar 's Gravenhage zijn vertrekken.

GRONINGEN 26 Aug. Met meer dan gewonen luister is eergisteren de 67ste verjaardag van onzen geëerbiedigden Koning alhier gevierd. Onder anderen is bij deze gelegenheid, van wege de societeit: *Eendragt*, eene harddraverij gehouden, waarbij 12 paarden naar den prijs dongen. De prijs, bestaande in eene sierlijke koffijvaas, werd behaald door den *Goliath*, het paard van den heer H. Torringa van Zuurdijk, en de premie, een fraai zilveren tabakskomfoor, door den *Reus*, het paard van den heer J. van Lingen, van Amsterdam. Na den afloop van dit volksvermaak, hebben de corpsen muzijkanten der schutterij en der hoornblazers van het flank-bataillon der 8ste afdeeling voor de puije van het stadhuis zich doen hooren, en onderscheidene leden der alhier bestaande gezelschappen eenige muzijkstukken uitgevoerd. Gedurende den avond werden de ingezetenen en velen onzer gewestgenooten, die in grooten getale uit alle oorden dezer provincie stedewaarts waren gegaan, om deze festiviteiten bij te wonen, vergast op het heerlijk gezigt van prachtige, te Amsterdam door de bekende heeren van der Brugh vervaardigde vuurwerken, waaronder vooral het laatste stuk uitmuntte, voorstellende eene staande pyramide, met twee altaren en twee luchtballen, prijkende met eene W, en eindigende met twee bouquetten zwermpotten en kanonnades; allerprachtigst was deze vertooning. Ons ruim marktplein, waar deze vuurwerken van wege de commissie, belast met het regelen der algemeene feestvieringen van den 24 en 28 Aug., werden afgestoken, was zoodanig opgevuld met menschen, dat geen plekje gronds onbezet was, en men, om zoo te spreken, over de hoofden had kunnen gaan, terwijl de huizen, rondom de markt, van boven tot beneden met aanschouwers waren bezet. Verwonderlijk fraai was het gezigt op die bonte menigte, wanneer het verlichtende vuurwerk zijnen glans over dezelve verspreidde. — In onderscheidene societeiten en koffijhuizen zijn dans- en muzijk-partijen gehouden, en vele particuliere gezelschappen waren vriendschappelijk vereenigd, om dien avond en den nacht aan gepaste vrolijkheid te wijden.

— De inwijding van het Israëlitisch kerkgebouw te Veenhuizen heeft met veel plegtigheid op den 23, 24 en 25 dezer plaats gehad. Eene talrijke menigte heeft dit belangwekkend feest bijgewoond, waaraan ook vele aanzienlijke vreemdelingen hebben deel genomen.

Onder anderen, is den 23 een optogt gehouden, die geopend werd door een muzijkcorps. Hierop volgden zes in het wit gekleede meisjes uit de kolonie, dragende korfjes met bloemen, en voorafgaande een verhemelte, gedragen door 4 jongelingen, onder hetwelk de opper-rabijn, benevens de beide Israëlitische leeraars der kolonie gingen, ieder eene heilige wetrol dragende. Daarna volgden de verschillende genoodigden, voor zooverre zij ter bijwoning van het feest waren overgekomen, paarsgewijze; onder dezelven merkte men op, den heer Mr. Tonckens, lid van de gedeputeerde Staten der provincie Drenthe, vertegenwoordigende dat collegie; den ridder Mr. Faber van Riemsdijk, lid der permanente commissie, en den heer Visser, inspecteur voor de koloniën van Weldadigheid, de hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten, vertegenwoordigd door derzelver lid den heer T. Polak Daniels, door het corresponderend lid Mr. L. L. ~~Schaap, van Groningen,~~ ambtenaar A. B. Wolff; de geestelijken van de Herv. en R. K. gemeen. van de kolonie, den heer burgemeester van de gemeente Norg, verschillende ambtenaren der kolonie en bestuurders van Israëlitische gemeenten.

De trein werd gevolgd door alle Israëlit. kolonisten 2 aan 2, en gesloten door een detachement veteranen. — Voor het kerkgebouw, alwaar zich 2 eerepoorten bevonden, strooiden de meisjes bloemen voor de heilige Wetrollen uit; waarna alle genoodigden en aanwezenden naar de voor hen bestemde zitplaatsen geleid werden. Daarop nam de plegtige dienst, volgens het programma, eenen aanvang; waarbij de eerw. heer Herzfeld, opper-rabijn van Zwolle, eene toepasselijke rede in de Nederduitsche taal hield, naar aanleiding van *Num.* 24, vs. 5; toen werden in die taal zegeningen uitgesproken voor de leeraren van de onderscheidene aanwezige gezindten, wijders voor Z. M. en H. D. stamhuis, den minister van de herv. en andere eerediensten, prins Frederik en het verder bestuur der kolonie, de ambtenaren en verdere genoodigden; alles werd afgewisseld en besloten door heerlijk koorgezang en muzijk, uitgevoerd door jongelingen van het gesticht en door het bovengemelde muzijkcorps.

Den 24sten had de gewone ochtenddienst voor de eerste maal in het nieuwe kerkgebouw plaats, en ten 2 ure vereenigden zich op nieuw in de synagoge alle genoodigden, ter viering van Zr. Ms. heugelijken geboortedag, waarbij door den opper-rabijn eene doelmatige toespraak, op het feest van den dag passend, en een gebed in de Hebr. taal, en door de Israëlitische leeraren der kolonie het gebed voor Z. M. in de Hollandsche en Hebreeuwsche talen werd uitgesproken. Ook deze dienst werd met koorgezang afgewisseld en besloten.

Na den afloop van dat alles, werden de genoodigden, ten huize van den Hervormden predikant, die zijne woning voor de geheele feestviering welwillend had afgestaan, door de hoofd-commissie op een collation onthaald, waarbij gulle vrolijkheid en vrienschappelijkheid heerschten, en onderscheidene toasten werden ingesteld op de Hooge Regering, het Vaderland, de

MENGELWERK.

DE FLUITSPELER.

(*Eene legende; naar het Engelsch.*)

II.

De raadselachtige fluitspeler verliet het raadhuis, en doorliep de stad, op zijne fluit spelende en zulke zonderlinge en nu piepende toonen voortbrengende, dat geene uitdrukking in staat is derzelver uitwerking te beschrijven. Maar men had moeten zien, hoe alle de ratten de deuren en vensters uitsprongen. Men zag er, die zich van het dak op de straat lieten vallen, om hunne natuurgenooten te volgen, die den fluitspelder van ongeduld natrippelden.

De muzijkant legde zonder ophouden twee uren met zijne scharen af, en stond eindelijk aan den voet van een' loodregten met struiken overdekten berg. Hij plaatste zich tegenover een vervaarlijk grooten rotsklomp, die de zijde van den berg uitmaakte, en plotselijk van maat veranderende, hief hij eene sombere en statige melodij aan. De berg opende zich en al de ratten verdwenen. Daarna sloot de rots zich weder, ofschoon niet geheel; eene spleet bleef over, en nog heden springt uit dezelve eene heldere, frissche bron.

Terwijl de fluitspeler dus buiten de stad zijne taak verrigtte, was het daar binnen eene algemeene opschudding. Men luidde alle de kerk- en kloosterklokken: alle keukenschoorsteenen rookten, en de burgers omhelsden elkander van vreugde. De raad ging intusschen nog altijd voort met beraadslagen en redewisseling. Bij denzelven had zich een vreemdeling vervoegd; een Augustijner was het, volgens onzen *historicus*, en deze sprak:

« Mijne broeders, ik noem het onvoorzigtig en onverstandig, aan eenen man, die klaarblijkelijk door den invloed en de medewerking van den boozen handelt, en mogelijk *Beëlzebub* in persoon is, eene zoo groote som te geven. Daarom is het beter, de eene helft van dat geld te bewaren, en over de andere helft te beschikken, op dusdanige wijze, als u de voegzaamste schijnt, om gezondheid, kracht en bloei aan uwe, door lange ontberingen uitgeteerde leden weder te geven. »

Die redenering droeg de algemeene goedkeuring weg, en de Augustijne trok af, juist toen de fluitspeler zich weder deed aanmelden. De presiden deed hem binnen leiden, en sprak:

« Wij hebben vernomen, dat gij de ratten op de klanken van uwe fluit, buiten de stad hebt gebragt. »

« Dan heeft men u de waarheid gezegd, en mijn instrument regt doen wedervaren. Nu verzoek ik u, om de beloofde som. »

De schout kuchte, schoof op zijn' zetel heen en weder, en sloeg de oogen neder; maar de griffier kwam hem te hulp:

« Er steekt volstrekt geen kwaad in, heer muzijkant, om de tooverkracht van uwe fluit te roemen, die, gelijk de achtbare heer schout teregt aanmerkte, al de ratten buiten de stad heeft gelokt, doch, er steekt kwaad in, ja, het is ongeoorloofd de zwarte kunst uit te oefenen; en wij zijn te goede Christenen, om ons geld aan den Satan te geven. »

« Heeren, » antwoordde de fluitspeler, « spreekt gij in ernst? Zoudt gij mij eene belooning willen onthouden, die ik wettig heb verdiend? »

« Ongeoorloofde en goddelooze middelen kunnen nimmer wettige belooningen verdienen, « antwoordde een regtsgeleerde, en aangezien het bewezen is, dat gij dusdanige middelen hebt gebezigd, om uw doel te bereiken, zoo is het, dat wij besloten hebben over uwe eischen heen te stappen. »

« Dan moet ge ook weten, » hernam de Schout, die de spraak weder had gekregen, « dat er wetten bestaan tegen goochelaars, toovenaars, heksen en zwarte kunstenaars. Die wetten behooren in alle derzelver kracht te worden toegepast, doch wij zullen ons vergenoegen u te gelasten, om dadelijk de stad te verlaten, en eene eerlijker broodwinning bij de hand te nemen. »

« Heb dank, Heeren, voor uwe goede bedoelingen ten mijnen opzigte. Ik ondervind de waarheid van het bekende spreekwoord: Hij is dwaas, die een' schout bij zijn woord of eene aal bij den staart meent te houden. »

« Zet den knaap buiten de deur, » herhaalde de schout, « en gij, constabels, zult hem buiten de stad brengen.... »

Dat bevel werd uitgevoerd.

Des avonds was er *gala* ten huize van den schout, om den heugelijken aftogt der ratten te vieren, en om het tweede gedeelte van des Augustijners raad ten uitvoer te leggen. Na den maaltijd sloeg men voor, het feest met een bal te bekroonen, deze voorslag vond ingang, en weldra danste het gezelschap. Maar ter naauwernood was de derde *Anglaise* geëindigd, of de zaaldeuren gingen snellijk open en de fluitspeler trad binnen. Een booze, een helsche grimlach zweefde om zijnen mond. Hij sprak geen woord, doch zette de fluit aan de lippen en begon te spelen. Toen volgde de straf op het verbroken woord. Alle de op dit noodlottige bal aanwezige gasten vingen aan te dansen, te huppelen, te springen, in de rondte te draaijen en allerlei verwrongen potsige gebaren en figuren te maken, met meerdere of met mindere gezwindheid, naar mate de muzijkant goedvond van maat of wijze te veranderen. Hij ging de zaal uit, en sloeg den weg in, dien hij met de rattenschaar had genomen, en allen volgden hem, doch in stede van over de brug te gaan, deed hij zijne volgelingen de rivier doorwaden. Allen gingen tot aan de kin door het water; hij alleen zweefde luchtig over deszelfs oppervlakte heen. Met hen aan de overzijde der rivier gekomen, hield hij stil, nam zijne muts af, groette het gezelschap en zeide:

« Heeren en dames, ik ben u zeer verpligt voor de eer, die gij mij hebt bewezen, door mij tot hier te vergezellen; ik wil niet van u vergen mij nog verder te begeleiden; het spijt mij echter, dat ik in de noodzakelijkheid ben geweest, u door dit harde middel te leeren, dat een gegeven woord waarde heeft, en dat het beter is hetzelve niet te geven, dan het niet na te komen. Groet uwen Schout!

Na deze toespraak speelde hij een meer levendig lied en ging weder voorwaarts. De schout volgde, en zijne lucht- en kruissprongen staken zonderling af tegen zijn kommervol gelaat! De overigen dansten zoolang de fluit gehoord werd, en toen de toonen dier zonderlinge muzijk in de verte stierven, zagen zij elkander aan, en wisten niet, wat van dit alles te denken, doch begrepen, dat huiswaarts keeren het beste was.

Van den schout heeft men nooit weder iets vernomen.

Sedert dien tijd echter mag WALLIS zich beroemen eene stad te bezitten, waar men traag is in het geven van zijn woord, en getrouw in hetzelve te vervullen. Die zeldzame stad is *Lys Twysoc*. Als een burger soms in verzoeking komt om zijn woord te breken, dan zegt de benadeelde maar alleen dit: denk aan de rivier, MAC! of: denk aan de rivier JOHN! — maar als de schout in verzoeking komt, dan roept de gemeente: denk aan HACKITT! denk aan schout HACKITT! en zoo dikwijls de burgers van de rivier, of de

gewestelijke en plaatselijke autoriteiten, en degenen, die aan het feest hadden deel genomen; hetzelve is in de meest gewenschte orde ten einde geloopen.

Zondag den 25, waarop de algemeene viering van 's Konings verjaardag plaats had, hebben de aanwezige Israëlitische leeraren en gedelegeerden en bijna alle Israëliten, die aan het inwijdingsfeest hadden deel genomen, de godsdienstoefening in de Protestantsche kerk bijgewoond, onder het gehoor van Ds. Jansen, sprekende naar aanleiding van I. *Koningen* 1, vs. 29; terwijl, nadat deze feestdagen in de gestichten met de meeste hartelijkheid en vrolijkheid, door volksspelen, uitdeeling van prijzen en buitengewoon onthaal van de kolonisten gevierd waren, de gedelegeerden der hoofd commissie, benevens andere aanzienlijke genoodigden en de ambtenaren des gestichts, voor zoo verre hunne tegenwoordigheid op hetzelve niet volstrekt noodzakelijk was, den verderen dag tot laat in den nacht, bij den heer mr. v. Riemsdijk, op het eerste gesticht doorbragten, alwaar wederom gulle vrolijkheid heerschte, en des avonds eene algemeene illumunatie in de kolonie aan dezelve een heerlijk aanzien gaf. (*Groninger Courant.*)

BELGIE.

Part. Corresp. BRUSSEL 28 Aug. Het artikel door den heer Donker Curtius over de grondwet in de bladen der oppositie geplaatst, maakt hier vrij wat opzien; vooral bij hen, die het Noorden zijne eendragt altijd benijd hebben, en, omdat het stuk met barricades en revolutie schijnt te dreigen, nu meenen, dat alles in rep en roer zal worden gebragt, waartoe zij in de oproeping om te petitioneren eenen eersten stap zien.

De *Observateur* zegt er nagenoeg dit van:

« De wijze, hoedanig de herziening der grondwet begrepen wordt, (door den heer Donker Curtius, namelijk) is ongemeen merkwaardig: het is eene geheele hervorming, eene soort van constitutionele omwenteling.

« Als de oude Belgische oppositie nog iets tot hare regtvaardiging noodig had, dan zou zij dat in de tegenwoordige taal der Hollandsche patriotten kunnen vinden.

« Wat deze vragen, is juist hetzelfde, wat ook zij aan het kabinet der Nederlanden gevraagd heeft, en wat dit kabinet, in overeenstemming met de meerderheid der Hollandsche afgevaardigden, volstandig heeft geweigerd. »

Het artikel lezende, zou men meenen een artikel te lezen uit het *Journal Belge* van 1829; men vindt er dezelfde taal, dezelfde beginselen, dezelfde bedreigingen tegen het gezag.

Niet alleen de inzigten, maar ook de middelen zijn dezelfde; de petitiën namelijk. Hetzelfde middel werd ook in België gebruikt.

De *Observateur* eindigt zijn artikel met te doen opmerken, dat de eischen der Belgen schipbreuk hebben geleden, niet enkel op het Nederlandsche gouvernement, maar op de Hollandsche natie zelve, die even zoo vele vertegenwoordigers als België in de Staten-Generaal had.

Deze laatste opmerking is, zoo goed als de andere, volkomen waar, en maakt het duister, hoe een man als de heer Donker Curtius op de gedachte komt, om zijne denkbeelden nu te willen doordrijven; want als de regering of de natie gezind waren, om eene andere grondwet te hebben, of om de grond wet in hare beginselen te veranderen, dan zou dat in 1830 reeds zijn gebeurd, toen het halve koningrijk er mede gemoeid was. Ieder, die hier nadenkt, ziet dus wel in, dat deze stap geene gevolgen kan hebben, omdat 1830 geleerd heeft, dat, hetgeen de heer Donker Curtius wil, strijdig is met de inzigten der regering, en even zoo met de inzigten der natie.

De Koningin der Franschen en prinses Clementine zijn tot dusverre nog niet te Ostende aangekomen, zoo als eerst officiëel was aangekondigd. Het schijnt, dat van de reis dezer vorstinnen in het geheel niets komen zal. Sommigen willen weten, dat Koningin Amelia hare dochter verrassen, en hare komst geheim houden wilde, doch, uithoofde van de aan dat voornemen gegeven ruchtbaarheid, daarvan heeft afgezien.

Welonderrigte personen verzekeren, dat het huwelijk van de Koningin Victoria met prins Albert van Coburg nog geene zoo besliste zaak zou zijn, dat de invloed van Koning Leopold op zijne doorluchtige nicht ten eenemaal overvloedig zou zijn. Integendeel schijnt deze invloed te moeten aangewend worden, om de onderscheiden zwarigheden uit den weg te ruimen.

De heer Fallon, lid der gemengde Utrechtsche commissie, bevindt zich sedert eenige dagen te Brussel; men heeft hem aan het Ministerie van Financiën gezien, alwaar nog drok gewerkt wordt ter gereedmaking der stukken voor de liquidatie, ten laste van de Nederlanden.

FRANKRIJK.

PARIJS 27 Aug. De alhier ontvangen dagbladen uit Smyrna van den 10 dezer bevatten, omtrent de Oostersche aangelegenheden, geen ander bijzonder nieuws, dan hetgeen reeds van elders is medegedeeld. Het eenige belangrijke, dat in de bedoelde berigten voorkomt, is, dat Mehemed-Ali er in zoude toestemmen, om zijne vorderingen gedeeltelijk te laten varen; hetgeen de taak der groote Mogendheden natuurlijk zeer zoude verligten. In het algemeen luiden de berigten uit het Oosten gunstig voor het behoud van den Europeschen vrede, en men verwacht, dat de onderhandelingen, die eerlang te Weenen worden te gemoet gezien, met den gewenschten uitslag zullen worden bekroond.

Onder deze omstandigheden echter vreest men, dat de mogelijke dood van den prins van Metternich, die, naar het schijnt, in eenen ziekelijken toestand verkeert, nieuwe verwikkelingen zouden kunnen doen ontstaan, hoezeer de keuze van zijnen opvolger, den prins Esterhazy, voldoende waarborgen aanbiedt, dat het Oostenrijksche kabinet steeds den weg der gematigdheid zal blijven volgen.

Intusschen melden brieven uit Weenen van den 20 dezer, dat de gezondheid van dezen Oostenrijkschen staatsminister eenen gunstigen keer heeft genomen.

SPANJE.

Part. Corresp. MADRID 21 Aug. Heden avond zal het Spaansche gouvernement een' koerier naar Parijs doen vertrekken met dépêches, waarin bijzonderheden en ophelderingen voorkomen, nopens de ontwerpen van transactie tusschen de Christino's en Marotto. Dit is, zoo als men weet, sinds eenige dagen het onderwerp van alle gesprekken. Wij hebben nog geene stellige narigten kunnen erlangen omtrent de grondslagen dezer transactie, die aan de Baskische provinciën het genot van een gedeelte hunner Fueros moet toekennen, en hoewel over de ten dezen aanzien gevoerde onderhandelingen eene zekere geheimzinnigheid is verspreid, kan men bijkans met zekerheid zeggen, dat dezelve werkelijk van eenen ernstigen aard zijn.

Het vertrek van dezen koerier moet ook, naar men verzekert, betrekking hebben op eenen financiëlen maatregel, waaraan niet vreemd zoude zijn, de conferencie, die een' agent van het huis Rotschild dezen morgen met den minister van Financiën heeft gehad.

De raad van ministers is op dit oogenblik vergaderd. Men zegt, dat de koerier zal vertrekken na het eindigen der beraadslagingen, welke van een overwegend gewigt moeten zijn, en van welke de uitslag aan de Koningin zal worden medegedeeld.

De *Gaceta de Madrid* bevat het koninklijk besluit, waarbij de minister van Financiën, de heer Ximenez van zijn' post is ontslagen, en in diens plaats wordt benomd de heer Ferraz, directeur van de schatkist; men hoopt, dat hij deze benoeming zal aannemen.

Men spreekt van een ontwerp van den minister van Oorlog, waarbij is vastgesteld om in la Mancha een leger van 8 á 10,000 man daar te stellen, ten einde Andalusië en de hoofdstad te bewaken, en de opruijingen tegen te gaan.

De beurs was heden in eene vaste houding; 5 pCt. zijn á 21⅛ gedaan.

DUITSCHLAND.

Part. Corresp. FRANKFORT 26 Aug. Z. K. H. prins August van Pruissen heeft eerst gisteren onze stad verlaten. Den dag vóór zijn vertrek heeft Z. K. H. een diner bij den Napelschen consul-generaal, baron Karel von Rothschild, met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid vereerd.

De Mis heeft heden eenen aanvang genomen. Groote partijen wol zijn aan de markt gebragt. De prijzen zijn iets williger, doch uit hoofde de groote fabrijkanten zelven hunne inkoopen doen, gelooft men, dat de handel niet zeer levendig zal zijn.

TURKIJE.

VAN DE TURKSCHE GRENZEN 16 Aug. Berigten uit Konstantinopel houden in, dat de invloed van Mehemed-Ali in alle deelen van het Ottomannische rijk zeer aan het toenemen is; zelfs in de hoofdstad beginnen zijne aanhangers het hoofd stouter op te steken, en zijne kuiperijen moeten met zulk goed gevolg bekroond zijn geworden, dat ook reeds de Sultane-moeder haar wantrouwen tegen den Egyptischen Onder-Koning heeft laten varen, en aan deszelfs herhaalde verzekeringen van trouw en eerbied geloof hecht. In het algemeen maakt de door hem verkondigde leer van de eenheid des rijks op de gemoederen eenen diepen indruk, en men schrijft hem de bedoeling toe, om onder begunstiging van deze stemming zich allengkens den weg te banen tot het hoogste gezag.

Van den anderen kant echter loopt te Konstantinopel het gerucht, dat de Fransche en Engelsche vlootvoogden bevel hebben erlangd, om, ingeval Mehemed-Ali mogt weigeren de Turksche vloot terug te zenden, hem daartoe des noods met geweld te dwingen. Doch dit gerucht vindt weinig geloof. Met meerdere zekerheid schijnt het te blijken, dat aan de beide escaders van Engeland en Frankrijk de last is gegeven, elken vijandigen aanval op eenig gedeelte van het Turksche grondgebied met kracht van wapenen tegen te gaan. Tevens bevestigt het zich, dat de admiraal Roussin en lord Ponsonby voortaan de instructiën van de vertegenwoordigers hunner hoven te Weenen behooren te volgen. Uit deze laatste bijzonderheid wil men afleiden, dat de onderhandelingen over de Oostersche questie werkelijk te Weenen zullen gevoerd worden, al mogten ook niet alle de groote Mogendheden daaraan deel nemen.

Voorts meldt men uit Odessa, dat de Russische vloot te Sebastopol het bevel zoude ontvangen hebben, zich tot de afvaart gereed te houden, en dat onderscheidene leger-afdeelingen zich op marsch hebben begeven, om met de troepen aan de Pruth zich tot eene aanzienlijke krijgsmagt te vereenigen.

De adjudant van Z. M. den Keizer van Rusland, graaf Rzewasky, die te Konstantinopel is aangekomen, om den Sultan ter gelegenheid van deszelfs troonsbeklimming te begroeten, is overbrenger van eenen eigenhandigen brief van zijnen Souverein, waarin plegtige verzekeringen van vriendschap voor den jeugdigen Abdul Medschid voorkomen.

STADSNIEUWS.

Het nieuwe gebouw voor het *Théâtre des Variétés* is voltooid. Drie maanden geleden, kocht de heer Duport de suikerraffinaderij *het Klooster*, staande in de Nes, op den hoek van de Kuipersteeg, met voornemen om aldaar dezen Schouwburg op te rigten en denzelven met de Amsterdamsche kermis te openen. Velen hielden de uitvoering van dit plan voor onmogelijk, maar de uitkomst heeft ook hierin getoond, wat men vermag met beraden ijver en vastheid van wil.

De voorgevel van het gebouw is in den gecomposeerden stijl, fiks en fraai van ordonnantie, de ornamenten zijn bevallig en de beelden ter wederzijde doen eene goede uitwerking. Geheel het uiterlijke is zoodanig, dat wij de standplaats in den smallen Nes bejammeren, en het wenschen zouden aan het einde of in de kromming van eene onzer schoone grachten te zien.

Hoewel de zaal en het tooneel zich niet groot voordoen, kan het locaal nogtans meer personen bevatten dan het geval was in den *Grand Salon*. Rondom de zaal loopt eene gallerij, op welke omstreeks 200 personen plaats vinden. Het *plafond* is sierlijk, alles is ongemeen *élégant*, en eene glazen gaz-kroon voltooit de fraaiheid van het *ensemble*.

Ook het schilderwerk der zaal en der decoratiën is voortreffelijk; hetzelfde mag gezegd worden van de bewerking van het vele ijzerwerk, herkomstig uit de fabrijk van de heeren De Lanoy. Het geheel, zoo als het nu dáár staat, opgerezen in zoo korten tijd als door toovermagt, strekt in het bijzonder den heer G. Moele, die de plannen ontworpen en ook het werk volvoerd heeft, tot groote eer, en bewijst op nieuw, dat hij zijn vak volkomen meester is.

De Heer Duport heeft zijn personeel aanzienlijk vermeerderd; in weêrwil echter van dat alles zal de entrée blijven op denzelfden voet als in den *Grand Salon*. Daarin toont de ondernemer zijne belangen met die van het publiek cordaat te vereenigen, en, in zijne nieuwe schepping vooral, op de ruime en duurzame belangstelling van dat publiek dubbel aanspraak te hebben.

(*Zie verder de Advertentiën.*)

De criminele regtbank in Holland heeft op 29 Aug. David Marcus van der Ven, Heineman Levie Heineman, Johannes Johannessen, Jan Luitjes Ernst, en Hijman Schwabach, schuldig verklaard: den *eersten* aan valschheid in geschriften van koophandel, door het namaken van handteekeningen; de *eersten* en *tweeden* aan het des bewust gebruik maken van voormelde valsche geschriften; den *derden*, *vierden* en *vijfden* aan medepligtigheid aan die misdaad, door het verschaffen der middelen die tot de valschheid hebben gediend, met voorweten, dat zij daartoe dienen zouden; en, den *tweeden*, *derden* en *vijfden* aan medepligtigheid aan die misdaad, door des bewust den dader van die valschheid in de bedrijven, die dienden om die misdaad voor te bereiden en te doen gelukken, en in de bedrijven, die het voltooiden, bij te staan en te helpen, en hen dienvolgens veroordeeld: *den eersten* tot geeseling, brandmerk en 15 jaren; *den tweeden* tot ½ uur tepronkstelling, brandmerk en 10 jaren; *den derden* tot ½ uur tepronkstelling en 6 jaren; *den vierden* tot vier jaren; *den vijfden* tot drie jaren confinement in een rasp- of tuchthuis, elk tot betaling eener geldboete ven *f* 50, met de kosten in solidum.

Aangekomen en gelogeerd in het *Rondeel*, Doelenstraat, de heeren Duverny, ridder van het Legioen van Eer, en familie; W. W. Buma, lid der Gedeputeerde Staten van Vriesland: en baron de Mengden.

In de *Munt*, de heer von Wikulin.

178ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Tweede Klasse, Woensdag 28 Augustus.

5de Lijst: N°. 25335 een prijs van *f* 1,500; N°. 2055 een dito van *f* 7.500; N°. 18242 en 25124 ieder een dito van *f* 1.000. 6de Lijst: N°. 24096 een prijs van *f* 1,000; N°. 603 eene premie van *f* 2.500.

BEVALLEN. 23 Aug. M. S. Heijbroek, geb. Poolman, Z.

OVERLEDEN. 25 Aug. J. T. Coucourt, 76 j. — 26 Aug. W. van Homrigh, 73 j. — 28 Aug. D. Visser, 82 j.

Bij het ter perse leggen dezes, ontvangen wij de Engelsche brieven en dagbladen, waaraan wij voorloopig het volgende ontleenen:

LONDEN 27 Aug. H. M. is heden middag ten 2 ure, met de gewone statie, door het fraaiste weder begunstigd, onder het lossen van het geschut, naar het Huis der Lords gereden, en heeft aldaar in tegenwoordigheid van de leden van het Lagerhuis voor de balie, en een groot aantal heeren en dames op de tribunes, nadat nog aan eenige aangenomen bills de koninklijke toestemming gegeven was, de tegenwoordige parlements-zitting, met de volgende aanspraak, gesloten.

Mylords en Heeren!

De publieke bezigheden ten einde gebragt zijnde, schiet mij nu over den aangenamen pligt te vervullen, van u te ontslaan van uwe langdurige en werkzame parlements-zitting.

Ik verheug mij, dat een eind verdrag tusschen Holland en België, onder de bemiddeling der vijf mogendheden daargesteld, de verschillen tusschen die twee landen bijgelegd en den vrede van Europa verzekerd heeft, tegen gevaren, waaraan dezelve zoolang was blootgesteld.

Dezelfde eenstemmigheid, welke deze ingewikkelde questie zoo vreedzaam heeft doen eindigen, heerscht er ook ten aanzien van de zaken van de Levant. De vijf Mogendheden hebben gezamenlijk besloten de onafhankelijkheid en ongeschondenheid van het Ottomannische Rijk te handhaven, en ik vertrouw, dat deze vereeniging (Union) *eene voldoende schikking zal te weeg brengen van die belangen, welke voor geheel Europa van gewigt zijn.*

Het heeft mij het opregtst genoegen gegeven, in staat geweest te zijn, het mijne toe te brengen tot daarstelling eener verzoening tusschen Frankrijk en Mexico. Steeds bedoelende mijne onderdanen in het genot van de zegeningen des vredes te bewaren, is niets mij aangenamer dan elke gelegenheid te kunnen waarnemen, om oneenigheden, tusschen andere Mogendheden gerezen, bij te leggen.

Ik heb onlangs met den Koning van Frankrijk eene overeenkomst gesloten, bestemd om een einde te maken aan de verschillen, welke in de laatste jaren tusschen de visschers van Groot-Brittanje en Frankrijk gerezen zijn. Deze overeenkomst zal, door wegneming van de aanleidingen tot geschil, tevens strekken om de vereeniging tusschen de twee landen te bevestigen, welke zoo voordeelig is voor de belangen van beide landen, als bevorderlijk voor die van geheel Europa.

Ik zal met ijver volharden in die onderhandelingen, met welke ik sedert eenigen tijd bezig was, en welke strekken, om al de Mogendheden van het Christendom over te halen, om zich in een algemeen verbond, tot de algeheele uitroeijing van den slavenhandel, te vereenigen; en ik vertrouw, dat mijne pogingen voor zulk eene regtvaardige zaak, onder den zegen der Voorzienigheid, eindelijk met goed gevolg bekroond zullen worden.

Ik betreur, dat aan de verschillen, welke tot de terugroeping van mijnen minister aan het hof van Teheran aanleiding gegeven hebben, door het gouvernement van Perzië nog geen voldoend regt gedaan is.

Ten einde aan de verbindtenissen, van welke bij de opening dezer Parlementszitting melding gemaakt is, te voldoen, heeft de gouverneur-generaal van Indië een leger over den Indus gezonden, en het strekt mij niet weinig tot genoegen, u te kunnen kennis geven, dat aan den voortgang van dit leger tot hiertoe nog geene hindernis in den weg gelegd is, en dat er alle reden is om te hopen, dat het gewigtig oogmerk, waartoe deze militaire bewegingen begonnen zijn, ten laatste bereikt zal worden.

Ik heb met veel goedkeuring gezien, hoe veel aandacht gij aan den inwendigen staat en toestand des lands hebt toegewijd. Ik vereenig mij volkomen met de maatregelen, welke gij tot bewaring van de orde, tot onderdrukking van het misdrijf, en tot eene betere bediening van het regt in deze hoofdstad, genomen hebt, en ik heb volgaarne mijne toestemming gegeven aan de bills, welke gij mij aangeboden hebt tot instelling van eene meer werkzame policie, in die steden, waar behoefte aan dezelve was, en tot daarstelling van eene meer uitgebreide en meer vermogende burgerlijke magt door het geheele land.

Mijne Heeren van het huis der Gemeenten!

Ik dank u voor de bereidvaardigheid en den ijver, waarmede gij voorzien hebt in de geldelijke behoeften van de dienst voor dit jaar.

Ik heb met genoegen mijne toestemming gegeven aan de vermindering der brievenporten. Ik vertrouw, dat de wet op dit onderwerp eene verligting in en eene aanmoediging voor den handel zal daarstellen, en dat dezelve, door bevordering van gemeenschap en verstandhouding, eene bron zal worden van veel maatschappelijke verbetering en welvaren. Ik heb bevelen gegeven, om, zoodra het noodige onderzoek gedaan en de noodzakelijke schikkingen beraamd zullen zijn, maatregelen te nemen, om aan de bedoelingen van het Parlement gevolg te geven.

De voordeelige voorwaarden, waarop een voornaam gedeelte van de vlottende schuld in gevestigde veranderd is, geven mij een aangenaam bewijs van het openbaar vertrouwen, op het crediet en de hulpbronnen van het land, zoowel als op uwe vastberadenheid om de nationale trouw ongeschonden te bewaren.

Mylords en Heeren!

Het is met groot leedwezen geweest, dat ik mij genoodzaakt heb gezien, de strengheid der wet toe te passen op hen, die hun voornemen, om het wettig gezag met geweld te wederstaan, en de instellingen van het land omver te werpen, niet langer verborgen hielden.

De ernstige houding, door de geregtshoven aangenomen, en de onverschrokken toepassing der wet, door hen, die door hunnen pligt daartoe geroepen werden, hebben dadelijk den eersten aanslag tot regeringloosheid gefnuikt; en voor de verdere handhaving van wet en orde, welke voor de bescherming der arme, zoowel als tot het welvaren der meer gegoede leden der maatschappij evenzeer noodzakelijk zijn, vertrouw ik niet minder op het gezond verstand mijner onderdanen, als op hunne gehechtheid aan de constitutie des lands.

— Eergisteren morgen hebben de Fransche, Russische, en Pruissische gezanten aan het bureau van Buitenlandsche Zaken gearbeid, van waar vervolgens couriers naar de Engelsche gezanten aan de Hoven van Berlijn en Weenen zijn gezonden.

— De bank van Engeland heeft hare maandelijksche rekening over de maand Julij bekend gemaakt, waaruit blijkt, dat 80,000 £ papier en 520,000 £ ld minder zijn in omloop gebragt, dan de vorige maand. Van den an-

---

schout VAN HACKITT, booren, is men er zeker van, dat de trouw bewaard en het woord vervuld wordt.

Arme HACKITT! — Men zegt, dat hij den boosaardigen fluitspeler nog altijd volgt, en in viervoetige gestalte met hem de kermissen bezoekt. Eenmaal 's jaars echter, op den dag der gebeurtenis, komt, den ingezetenen van *Lys Twysoc* tot herinnering, de booze fluitist met hem op de rattenrots, en wie dan moed heeft, kan hem nog zien in zijne ware gedaante, altijd springende en capriolen makende; hetgeen hij doen zal tot er een tijd komt, in welken sprongen en capriolen voldoende zullen zijn, om een verbroken woord weder goed te maken.

Zoo zeggen de ingezetenen van *Lys Twysoc*.

Wij zeggen: Arme HACKITT! V. V. V.

Bij gelegenheid der vermelding van den Androïde klarinettist, van onzen landgenoot den heer VAN OECKELEN, die buiten 's lands, zoo het schijnt, meer de aandacht getrokken heeft dan te *Amsterdam*, geeft het *Journal de Francfort* de volgende bijzonderheden nopens Androïden, waarvan het vroeger aanwezen in de geschiedenis bewaard is gebleven.

« Het beeld van MEMNON mag wel als het oudste der muzijkale automaten beschouwd worden. Van dit kolossale standbeeld leest men, dat hetzelve eenige geluiden slaakte, zoo ras het beschenen werd door de eerste stralen van de morgenzon. Naar eenige Latijnsche en Grieksche opschriften te oordeelen, heeft dit verschijnsel nog bestaan in de 3de eeuw van onze tijdrekening. Vele schrijvers echter hebben de waarheid der geheele daadzaak in twijfel getrokken; terwijl anderen getracht hebben, hetzelve door middel van eene bewerktuiging van hunne eigene vinding te verklaren, en deze laatste schijnen ons toe de zaak uit het ware oogpunt te zien. Zonder in de muzijkale eigenschap van dit beeld iets bovennatuurlijks te onderstellen, kan men zeer wel aannemen, dat het bestaan, en door bewerktuigde zamenstelling op bepaalde tijden van den dag geluiden geslaakt heeft. De Egyptenaren waren vindingrijk genoeg tot het daarstellen van werktuigen, ter voortbrenging van dergelijke verschijnselen geschikt.

« In de geschiedenis der middeleeuwen, wordt van onderscheidene automaten gesproken, die verschillende bestemmingen vervulden. Het meest beroemde echter is dat, hetwelk door ALBERTUS MAGNUS, een Dominicaner Monnik, en voornaam geleerde van de 13 eeuw, werd gemaakt. Deze geleerde, een der zeldzaamste en meest buitengewone mannen van zijnen tijd, werd om zijne zonderbare uitvindingen dikwerf beschuldigd, zich met tooverkunsten in te laten, en zijn automaat werd dan ook gehouden, daarvan de vrucht, en tevens voor hem zelven het middel te zijn, door hetwelk hem de verborgenheid der dingen geopenbaard werd. Het beeld, waarvan de rede is, had eene menschelijke gedaante, en, onder anderen de geschiktheid niet alleen om de deur te openen, zoo dikwerf aan de cel van ALBERTUS werd geklopt, maar zelfs om den binnen komende eenige woorden toe te spreken. Sommige der schrijvers, die van dit beeld gewagen, voegen er bij, dat de beroemde maker dertig jaren lang onafgebroken aan hetzelve had gearbeid, en de bewerktuiging er van aan den loop der sterren had ontleend.

« Zijn leerling, ST. THOMAS AQUINAS, wordt gezegd, dit beeld verbrijzeld te hebben om de verveling, welke zijn gepraat hem veroorzaakte. BARTHELEMEY SEBILLE zegt: dat het uit vleesch en been bestond, maar door de kunst en niet door de natuur was gevormd. NAUDÉ spreekt dit laatste tegen, en verklaart, dat deze androïde van metaal was gemaakt, en zoo min vermogt te spreken als te verstaan. Intusschen is het zeer mogelijk, dat ALBERTUS MAGNUS, die in de werktuigkunde zeer ervaren moet zijn geweest, en verschillende andere met schranderheid zaamgestelde werktuigen vervaardigd heeft, door middel eener zamenwerking van kunstige veêren een menschenhoofd of eenen geheelen mensch kan hebben nagebootst, wel geschikt om eenige bewegingen uit te voeren en eenige klanken der stem te doen hooren; en daarin ligt ongetwijfeld de grond van alle de fabelen, tot welker verhaal deze automaat heeft aanleiding gegeven. Of, en in hoeverre dit kunststuk als iets voltooids beschouwd mag worden, is onbekend; maar zeker is het, daarentegen, dat er niet veel bijzonders gevorderd werd om de bewondering op te wekken in eenen tijd, waarin de werktuigkunde nog zoo zeer was in hare kindschheid. THEOPHILUS zegt er alleen dit van, dat het hoofd zoo kunstig gewerkt was, dat de ingeblazen lucht verschillende wijzigingen der menschenstem kon voortbrengen; omtrent het werktuigkundige zamenstel geeft hij echter geene bijzonderheden op. »

deren kant bestaat er eene vermeerdering van 74,000 £ op depôts, en 683,800 £ op wantlos.

— Volgens berigten uit Lissabon ad. 19 Augustus, zullen er, naar het schijnt, geene veranderingen in het Portugesche kabinet voorvallen.

De leening van 1400 Contos was tot nog toe slechts gedeeltelijk gesloten. De schatkist heeft 200 Contos ontvangen, en men gelooft, dat de bank de som, welke aan de inschrijving ontbreekt, zal bijpassen.

Het Portugesche gouvernement is voornemens een buitengewoon gezant naar het hof van Rio Janeiro te zenden, om over een tractaat van Koophandel te onderhandelen.

LONDEN, Dingsdag 27 Augustus.

Consols op tijd	3 pCt.	91½ à ½.	Spanj. Ard. m.c.	5 pCt.	20½ à ¾.
Bank	»	184 à 185.	Passive	»	4⅝.
Exchequer Bills	»	18 à 19.	Deferred	»	9
Brazilie	5	» 77½ à 78½.	Portugal	5	» 28 à ½.
Columbia 1° L.	6	» 28.	dito	3	» 18½ à 19.
dito 2e	6	» 30½ à 31.	Holland	2½	» 53⅞ à 54⅛.
Mexico	6	» 27¼ à ½.	dito	5	» 103¼ à ¾.
Rusland	5	» 113½ à 114½.	dito O. I.	5	» 101½.
Denemarken	3	» 75 à 76.	Belgiё	5	» 102½ à 103½.

In de City heerscht eenige ongerustheid, doordien eenige huizen, die veel in discounto doen, van de Bank aanschrijving hebben bekomen, dat zij niet te zeer rekenen mogen op de hulp dier instelling, hetgeen natuurlijk deze huizen in hunne werking beperkt, waaruit men eindelijk ongelegenheden vreest te zien voortkomen. Men vermoedt, dat de Bank tot dien maatregel besloten heeft, ten einde eene al te groote uitgifte van haar papier te beletten, welke anders plaats zou hebben, daar zij vermoedelijk hare verkoopbare Fondsen uitgeput, en alzoo geen ander middel meer heeft om haar papier, eens uitgegeven zijnde, weder in te trekken.

Het baart niet weinig verwondering, dat er, volgens het openbaar verslag, gedurende de maand, eindigende met den 20 Augustus, eene vermindering in goud in de Bank van Engeland plaats gegrepen heeft, ten bedrage van ten naasten bij een millioen £.; men verwachtte het tegendeel te vernemen.

De Engelsche Fondsen hebben heden eene kleine verbetering ondergaan. In vreemde Fondsen is weinig gedaan, en in de prijzen weinig variatie; Hollandsche 5 pCt. waren iets williger.

LIVERPOOL, 26 Augustus.

KATOEN. Er is voortdurend goede vraag naar het artikel en de markt is vast. Heden zijn verkocht 4 à 5,000 balen, meest alles aan de consumtie, waaronder 800 Brasil 8¾ à 10, 50 Egyptische 12, en 500 Suratte 4½ à 6.

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	Amsterdam, 30 Aug. 4½ ure. volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
Nederl. Werkelijke Schuld à 2½	54	¼	¼	54¼	¼	¼
Dito » 5	101⅞	102¼	101⅞	101⅞	102¼	101⅞
Uitgestelde dito	1	[illegible]	$\frac{3}{128}$	$1\frac{3}{128}$	»	»
Kansbiljetten	26¼	¼	¼	26¼	»	»
Amortisatie-Syndic. » 4½	96¼	¼	¾	96¾	»	»
Dito » 3½	[illegible]	»	»	81	»	»
Handel-Maatschappij 4½	172¼	¼	¼	172¼	¼	¼
[illegible] dito » 4½	»	»	»	»	»	»
[illegible] dito 1830 » 4½	»	»	»	»	»	»
Entrepôt-Dok » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening » 4	»	»	»	»	»	»
Dito » 5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	$99\frac{13}{16}$	100	$99\frac{13}{16}$
Aandeelen Kansb. » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem »	»	»	»	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw. » 4½	102	¼	¼	102¼	¼	»
Frankr. Inschrijving G. B. » 3	»	»	»	»	»	»
Engeland. Dito » 3	»	»	»	»	»	»
Spanje. Leening Ardoin's » 5	18¾	19¼	19	$18\frac{15}{16}$	19	»
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	17½	»	»
Passive »	»	»	»	»	»	»
Deferred »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelden	4¼	¼	¼	4¼	»	»
Engelsche dito »	»	»	»	»	»	»
Portugal. Oblig. te Londen » 3	»	»	»	»	»	»
Napels. Certific. bij L. & B. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito Falc. & Co. » 5	95½	96¼	96	95½	96	96
Dito te Londen » 5	»	»	»	100⅛	»	»
Aandeelen [illegible] » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs » 3½	»	»	»	»	»	»
Rusland. H.&C. 1798, 1816 » 5	104¼	¼	¼	104¼	»	»
Dito 1828, 1829 » 5	104½	105¼	105	104⅞	105	»
Dito 1831, 1833 » 5	97¼	98¼	98	98	»	»
Oblig. te Londen » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign. » 6	68¼	¼	¼	68⅝	»	»
Certific. van dito » 6	69	¼	$\frac{1}{16}$	$69\frac{1}{16}$	»	»
Polen. Aandeelen à fl. 300 » f	119½	120¼	120	»	»	»
Dito à fl. 500 »	»	»	»	»	»	»
Pruissen. Dito R. 50 »	»	»	»	»	»	»
Leening Londen 1830 » 4	»	»	»	»	»	»
Oostenr. Aandeelen à fl. 100 » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250 »	»	»	»	»	»	»
Metaliek » 5	»	»	»	»	»	»
Dito » 3	»	»	»	»	»	»
Dito » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. Goll & Co. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito » 4	93¼	¼	¼	93¼	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
Denemark. Oblig. te Londen » 3	»	»	»	»	»	»
Brazilië. Dito dito » 5	78	¼	»	»	»	»
Louisiana. Hope & Comp. » 5	»	»	»	»	»	»
[illegible] » f	»	»	»	»	»	»

Bij eenige [illegible] was de stemming in de meeste binnenlandsche Fondsen de stemming [illegible], en bleven derzelver prijzen iets [illegible] dan gisteren.

In Ardoins was weder vrij veel handel, en ofschoon dezelve iets lager dan gisteren waren, was evenwel de prijs zeer vast, en vertoonden er zich weder verschillende Koopers.

In de andere vreemde Effecten leverden de markt niets meldenswaardigs op. De koersen van Londen van 27 Dingsdag waren vóór beurstijd bekend: Colombia 2de Leening, à £ 100. 20¼. Peru 10⅝. Coupons Columbia [illegible]. Dito Guiebank [illegible] f 2⅛. Dito Peru f 2$\frac{1}{16}$. Dito Ardoins [illegible].

Koers van het Geld. Beleening 4½, ½. Prolongatie 5. Wissel-Disconto 6 pCt.

[illegible] Kansb. f 90⅛ à ⅜. Handel-Maatschappij 172 [illegible] Ardoins [illegible] 19.

Er zijn de [illegible] prijzen uit de hand afgedaan: 40/1 en 38/2 leggers Arak, aangevoerd per *de Gebroeders*, Kapt. S. Y. Parma; en 84/1 en 28/2 leggers Arak, aangevoerd per *Columbia*, Kapt. Zijderveld.

PER DUIF.

PARIJS, Woensdag 28 Augustus.

3 pCt. Fransche Fondsen 80.70 cont. en 80.85 op ult. Dito 5 pCt. 112 60 cont. en 112.65 op ult. Rome 5 pCt. 102¼. Nap. Falc. 5 pCt. 101 40 Belgiё 3 pCt. 71.75, Dito 5 pCt. 103½. Portugal 3 pCt. 19½, ¼. Ardoins 5 pCt. 21¼, ⅛, 21, ⅞, ¼, ⅞, ¼. Passive 4¼, ⅜, ¼.

Het gouvernement heeft berigten uit het Oosten doen bekend maken, in welke in strijd met de tijdingen gisteren uit Smyrna ontvangen, gezegd wordt, dat Mehemed-Ali niet geneigd schijnt, om zijne eerste vorderingen te wijzigen, en verklaard heeft, de andere voorstellen der vijf Mogendheden te zullen afwijzen [illegible] besluit te nemen.

[illegible] loop [illegible] bij de Engelsche [illegible] van [illegible]

Per télégraaf zijn gisteren bij het Ministerie van Buitenlandsche Zaken belangrijke tijdingen ontvangen, van welke de bevestiging noodwendig veel zal bijdragen tot het einde brengen des burgeroorlogs, die sinds zoo vele jaren het ongelukkige Spanje teistert.

Volgens eene dépêche uit Bayonne van den 26 dezer, zoude de maarschalk Espartero zich door eene bekwame krijgsbeweging van Durango hebben meester gemaakt, in welke stad hij den 21 zonder tegenstand [illegible] zijn, terwijl de generaal Castaneda, na de Carlisten te hebben verslagen, Areta zoude bezet hebben.

Eene tweede dépêche van den 27 meldt, dat de Carlisten, op alle punten geslagen, Biskaye ontruimd hebben, en zich [illegible] naar Guipuscoa zijn teruggetrokken.

Heden is alhier een koerier van het Spaansche ministerie aangekomen, met zeer gewigtige dépêches voor het kabinet der Tuilerijen, van welke de inhoud vermoedelijk in verband staat met de sinds eenige dagen in omloop zijnde geruchten van eene transactie, ten aanzien van Spanje.

Eindelijk is ook nog eene télégraphische dépêche ontvangen van den navolgenden inhoud:

De Fransche zaakgelastigde te Madrid aan den Raadpresident, minister van Buitenlandsche Zaken.

MADRID 22 Aug. De heer Primo de Rivera is benoemd tot minister van Financiën ad interim, ter vervanging van den heer Ferraz, die daarvoor bedankt had.

Een gedeelte van de troepen van Cabrera, door eene divisie van het leger, onder den generaal O'Donnell, vervolgd, heeft zich in de provincie Guadalajara geworpen.

De Cortes zullen door de Koningin-Regentes den 2 September aanstaanden geopend worden.

BRUSSEL, Dinsdag 28 Augustus.

De Ardoins waren gisteren avond 19¾ en 3 pCt. Belgiё 71⅛.

De *Indépendant* zegt, te kunnen verklaren, dat de prins Joseph de Chimay, benoemd is tot buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Koning der Belgen bij Z. M. den Koning der Nederlanden.

Koning Leopold is dezen morgen uit Ostende naar het kasteel van Eu in Frankrijk vertrokken, om zich vervolgens te Treeport in te schepen naar Londen, op welke reis Z. M. door de Koningin zal worden vergezeld.

ANTWERPEN, Donderdag 29 Augustus.

Gisteren avond waren Ardoins 19⅛ g.

WISSELKOERSEN, 29 Augustus 1839.

	Geld.	Papier.		Geld.	Papier.
Parijs kort	57		PortaPort 3/m	43¼	
» 2/m	56⅝		Genua 2/m	$46\frac{1}{8}$	
Bordeaux kort	56⅞		Livorno »	40⅝	
» 2/m	56⅝		Napels »	80	
Madrid 3/m	102¾		Petersb. »	1.92⅝	
Cadix »	103¾		Weenen 6/w	36⅛	
Sevilla »	104¼		Augsburg »	36	
Bilbao 3/m	100¾		Frankfort »		36⅛
Lissabon 3/m	43⅞		Rotterdam	pCt.	

ROTTERDAM, 27 Aug. Wisselk. Londen 2/m f 11.97½, k. f 12.02½.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, 27 Augustus.

Inschr. op ult.	5 pCt.	112.70.	Spanj. Ardoins	5 pCt.	21½.
dito contant	5 »	112.75.	Passive	»	4⅝.
dito op ult.	3 »	80.85.	Napels Falcon	5 »	101.50.
dito contant	3 »	80.85.	Belgiё	3 »	71.75.
Bank-Actiën	fr.	2795.	dito	5 »	103½.
Bank bij Laffitte	fr.	1060.	Haïti	fr.	475.

De handel in Fransche Fondsen was van weinig belang, echter blijven derzelver prijzen iets minder vast dan gisteren; 3 pCt. openden op 80.95, en blijven 80.85; 5 pCt. waren aangeboden à 112.75. Ardoins blijven gewild, en werden tot 21½, 21, ⅛, ¼ verhandeld. Passive stegen tot 4⅞, en blijven 4⅝. Men spreekt nog voortdurend over de reeds vroeger medegedeelde geruchten, omtrent eene schikking in de Spaansche aangelegenheden.

Na de beurs: 3 pCt. 80.85.

Wisselk. Amst. 1/m 57$\frac{5}{16}$; 3/m 57$\frac{1}{16}$.

ANTWERPEN, 28 Augustus.

De handel in Ardoins was iets minder geanimeerd dan gisteren, derzelver prijs opende [illegible] het [illegible] bericht van Parijs, iets hooger 19, en blijft $18\frac{15}{16}$ [illegible]. In [illegible], [illegible], even als de andere Fondsen geene bijzondere handel of variatie.

BRUSSEL, 28 Augustus.

Bij weinig handel, zijn 5 pCt. Belgische Fondsen heden genoteerd 101⅞, 4 pCt. 92, 3 pCt. 71⅛. In Ardoins waren de omzettingen zeer levendig, en ofschoon zij niet geheel op hunnen hoogsten koers zijn gebleven, blijft daarin echter de stemming gunstig; nadat dezelve tot 19¼ waren verhandeld, blijft de prijs $18\frac{15}{16}$ g., 19 p.

FRANKFORT A/M, 26 Augustus.

Metaliek	5 pCt.	107½.	Pol. Lot. fl. 500		»	76⅞.
dito	4 »	100⅛.	dito 300		»	67¼.
dito	3 »	80⅞.	Holland	2½ pCt.		$53\frac{9}{16}$.
Loten fl. 500.	»	137.	Syndicaat	4½	»	95⅛.
dito 250.	»	108.	dito	3½	»	79⅞.
Bank-Actiën	»	1840.	Spanj. Ard.	5	»	4¼.

Van Oostenrijksche Fondsen waren Weener Bank-Actiën weder tot op nieuw verhoogden prijs gevraagd; Hollandsche 2½ pCt bleven, bij levendigen handel, vast op hunnen vorigen koers; de beide Syndicaten iets williger. In Ardoins was de handel zeer uitgebreid, en blijven dezelve ¼ hooger dan gisteren.

WEENEN, 23 Augustus.

Metaliek	5	» 107⅞.	Loten fl. 500	f	137½.
dito	4	» 101⅞.	Bank-Actiën		1539.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar BATAVIA, het [illegible] *Oostergo*, Kapt. W. Landzaat, van Koog aan de Zaan. Adres bij [illegible] en Comp.

Naar SURINAME, het gek. tweed. fregatschip *de 3 Gebroeders*, Kapt. S. Y. Parma, van Amsterdam. Sluit 25 Sept. Adres bij Hoyman en Schuurman, en de Vries en Comp.

Scheepstijdingen.

Gepraaid 11 Junij op 34° 52' Z. br. en 23° 12' O. l.: Berlin, Kapt. Thompson, v. Batavia n. Cowes en Rotterdam.

— 23 Aug. bij Lezard, Henriette en Henri, Kapt. Spiegelberg, v. Amst. n. de Kaap de Goede Hoop en Batavia.

— 9 Aug. op 48° 40' N. br. en 5° W. L.: Camilla, Kapt. Wagenaar, v. Antwerpen n. Vera-Cruz.

— 21 Aug. bij Wight: Jeune Carolina, Kapt. Smith, v. Riga n. Lissabon.

— 20 Mei op 24° 44' Z. br. en 31° 30' W. L.: Sourabaya, Kapt. Neurenberg, v. Rotterdam n. Batavia.

Gesten benoorden de Linie: Elisabeth Anthonia, Kapt. Veer, v. Batavia n. Amsterdam; in goeden staat zeilende.

Het schip Oceaan, Kapt. Zonderdorp, was den 23 April te Sourabaya van de geleden schade hersteld, en zou den 27 dito n. Tjilatjap vertrekken, om eene lading voor Amsterdam in te nemen.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 25 Aug. J. Manning, Monarch, Londen. Z. J. Prins, Martianne, Dantzig. — 26 Aug. P. Y. Jobs, Elisabeth Jacoba Tromp, Memel.

TEXEL 28 Aug. N. W. en N. — K. S. de Jong, de Eendragt, [illegible]. W. Jenning, de Amstel, Ipswich. J. Tilley, Talbot, Sunderland. C. Hutchinson, Harvest, dito. J. Elwood, Eyrus, dito.

VLIE 27 Aug. N. N. W. — C. P. Falkenburg, Richard en Clara, Drammen.

TERSCHELLING 25 Aug. N. W. tot W. — P. Y. Jobs, Elisabeth Jacoba Tromp, Memel. P. W. de Vries, de Kleinkinderen, Dantzig. J. G. Wagner, Catharina, dito. — 26 Aug. S. O. Peters, Handelslust, Koningsb. H. J. Buis, [illegible], Stettin. J. H. Savert, Willem I (S), Hamburg.

HELVOET 28 Aug. N. N. W. — Gisteren nog: A. Coffee, Hart, Glasgow. J. Bray, Ann, Newcastle. R. Bowman, Venus, dito. J. White, Harmonie, Sunderland. J. Goldsmith, Brompton, dito. S. Rogers, John, dito. D. Blair, Sarah Ellen, dito. W. Forrest, Ocean, dito. W. Turnbull, Albion, Leith. A. J. Bakker, Zeepaard, Arendsburg.

BRIELLE 28 Aug. N. W. — W. H. Baxley, Jane, Portsmouth. H. F. de Jong, Johanna, Riga.

MAASSLUIS 28 Aug. N. N. W. — Niets.

SOURABAYA 19 April. Pronk, Batavia, Pasoeroeang. Van der Hucht, Palembang, Batavia. Doeksen, Veronica, dito.

PASSAROEANG 20 April. Eeltjes, Phoenix, Sourabaya; zou 2 Mei naar Middelburg vertr.

BOURBON 21 Mei. Lesport, le Gol, Batavia; dezelve zou tusschen 1 en 10 Junij n. Nantes vertr.

SMIRNA 7 Aug. Jansen, Briseis, Amsterdam l. v. Triest.

GIBRALTAR 9 Aug. den Breems, Kleinkinderen, Vlaarding. — 15 Aug. Hoogendyk, de Hoop, dito.

LISSABON 15 Aug. Kwakkelstein, Vriendschap, Vlaardingen. — 17 Aug. Butter, Daniel Marius, Rotterdam.

ST. UBES 12 Aug. Wippel, Cimbria, Dordt. — 13 Aug. Embeck, Wickingen, Rotterdam. — 14 Aug. Hess, Louise, dito. — 17 Aug. Tammes, de Lemmer, dito.

BORDEAUX 24 Aug. Havighorst, Maria Anna, Christiansand.

HAVRE 25 Aug. Funck, Baltimore, New-York. Audebert, Amsterdam (S), Rotterdam. Verspaecke, Havre (S), Antwerpen.

ROUEN 25 Aug. Haas, Carolina Elise, Stettin.

ANTWERPEN 27 Aug. Bouthoff, Reform, Londen. Vatrien, Diana, Hull. Barth, Welcome, Sunderland. — 26 Aug. Ahrens, Johannes, Archangel.

CORK 23 Aug. Arffsten, Maria, Antwerpen. Witteveen, Mercuur, dito.

LEVERPOOL 24 Aug. Spykman, Anna Maria, Amsterdam. — 25 Aug. Doornbos, Alida, Rotterdam. Bosker, Cornelius Dasse Victor, dito.

Bij FALMOUTH 25 Aug. Bonne, Belle Alliance, Brussel n. St. Ubes.

CARDIFF 22 Aug. Davids, Mountainettard, Rotterdam.

YARMOUTH (EIL. WIGHT) 25 Aug. de Vries, Persévérant, Antwerpen n. Dublin.

HARWICH 23 Aug. Ohm, Engherdina Gesina, Rotterdam.

LONDEN 24 Aug. Hellhaus, Julie, Rotterdam.

HULL 23 Aug. Sadler, Aquatic, Rotterdam. Clark, Alert, Antwerpen.

SUNDERLAND 24 Aug. Elstob, William Lees, Rotterd. Holland, Diana, dito. Fisher, Rebecca, dito. Armstrong, Tiberius, dito.

NORTH SHIELDS 25 Aug. Johnson, King, Amsterd. Dowling, Sayren, dito. Hansen, Freben Billen Brahé, Rotterdam.

LYNN 25 Aug. Nottage, Dorothea, Rotterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL 28 Aug. W. H. Warnsinck, Nepthunus, Batavia. W. van der Zee, Japan, dito. J. Addicks, Harmonie, Suriname. P. Schaakel, Snelheid, Havana. P. G. Cameron, Mason Barney, New-York. J. M. de Martinovich, Toscana, Venitië. H. B. de Jong, Fennegina, Genua en Livorno. G. Nieuwland, Hoop, Londen. J. J. Duintjer, Onderneming, Yarmouth. J. J. Buiten, Hendrika, Hull. H. J. Boug, Kulna, Drammen. J. J. de Jong, Enno Wicher, Noorwegen.

VLIE 27 Aug. W. H. Kramer, de Beurs van Amsterdam (S), Hamburg.

TERSCHELLING 25 Aug. J. T. Mellema, de Jonge Willem, Oostzee. H. Carst, Janke Hoites, dito. — 26 Aug. F. Holstein, Robert Bruce, Archangel. J. Detleffs, Richard Brandt, dito. G. Kramstöver, Dolfijn, Oostzee. R. F. Fenninga, de Welvaart, dito. G. Visscher, Albertina, dito. J. Mulder, Wendelina, dito. R. Bade, Paulina, dito. J. Reimers, Bertha Elisabeth, dito. J. Sandstrom, Sophia, Abo. T. Becker, Eleonora, [illegible]. C. Pieper, Marianne Bertha, dito. H. J. Schuuring, Zwaantina, [illegible]. C. Agerup, Prins Oscar, Drammen. B. Matthiesen, Alsen, Christiansand. J. Visser, de Jonge Dirk, Noorwegen. C. A. Boomgaard, de Vr. Gesina, Groningen.

HELVOET 28 Aug. H. H. Zellien, Helena, Oostzee.

BRIELLE 28 Aug. D. Dunlop, Batavier (S), Londen.

VLISSINGEN 26 Aug. T. Mooi, Bruges (S), Hamburg.

GALATZ 8 Aug. (Zeilkl.): Nahmen, Helena, Antwerpen.

MARSEILLE 22 Aug. Emmerick, Monnikendam, Rotterdam.

LEVERPOOL 23 Aug. Castellano, Ferdinand II, Rotterdam.

NEWPORT 24 Aug. Lowther, Yandew, Rotterdam.

HULL 24 Aug. Malony, Apollo, Rotterdam.

SUNDERLAND 24 Aug. Dove, Jessey, Rott. Cornforth, Liddle, Amst.

Lading-Lijsten.

AMSTERDAM.

DANTZIG, J. G. Wagner, *Catharina*. 60 l. Tarwe, S. en P. de Clercq. Sanders, *die Hoffnung*. 39 l. Tarwe, S. en P. de Clercq; 17 [illegible] Schoppen, Wed. G. Doorman en Zn.

STETTIN, A. T. [illegible], *de [illegible]*. [illegible] Rogge, 213 v. Meel, Order.

HAMBURG, [illegible], [illegible] Rookvleesch, L. Hoyack en Co.; 20 z. Rapzaad, C. Stuyvesant en Zn.; 4 v. Rosijnen, F. C. Quien; 30 pl. Koper, Z. Kemper; 15 b. Wol, van der Schreeck en Co; 30 b. Manden, Dahlmann en Co; 3 b. 1 k. do., A. Sinkel; 2 b. do., C. Pfingsten; 7 b. Linnen, 9 k. Meubelen, 3 k. Kramerijen, H. G. T. Crone; 9 k. Glas, Pocke en Meltzer; 4 k. do, J. Fischer en Co; 42 st. Stoelen, 10 Armstoelen, 5 Sofa's, 6 Tafeltjes, C. Breyspraak.

H. Haackamp, *de Hoop*. 20 p. Tabak, Blom en Schwertz; 38 z. Koehaar, H. F. G. Kratzenstein; 3 k. Glas, F. X. Schmidt; 160 st. Lood, C. Balguerie en Zn.; 10 p. Tabak, 10 b. Veêren, Order.

BREMEN, E. R. Buisebos, *de vrouw Catharina*. 50 b. Koffij, Hoffman, Schaffer en Co; 75 p. Tabak, Splitgerber en Mosle; 20 v. do., L. Hoyack en Co.; 14 p. do., H. Verweyde Czn.; 8 k. Koopm., G. H. Veering; 35 k. Tabak, 3,360 st. Duigen, 7 k. Sigaren, Order.

J. E. de Jong, *Alida Gesina*. 117 z. Koffij, Hoffman, Schaffer en Co.; 20 b. Koehaar, M. Leving Jr.; 300 bl. Lood, P. H. Bikker, 7 v. Pruimen, Moes en Schut; 26 b. Koehaar, 8 v. Blaauwsel, Order.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HAVRE, 24 Augustus.

KOFFIJ prijshoudend en goed te verkoopen. Verkocht zijn 260 balen Haïti fr. 64½, 565 balen Rio van fr. 58½ à fr. 63½ fr. entr., 312 balen Bourbon van fr. 62½ à fr. 70 fr. entr.; 175 balen Havana van fr. 65 à 71 entr.; 9 balen Java van fr. 120 à fr. 125, en 133 dito tot fr. 130 cons.

INDIGO onveranderd in prijs; 36 kisten Bengaalsch zijn tot fr. 9.50 à 11.80 cons. verkocht.

[illegible] 28 Augustus.

VOORLOOP. De prijs [illegible], en de levering in September tot fr. 23.60 [illegible].

ANTWERPEN, 28 Augustus.

KOFFIJ. 300 balen Brazil zijn tot 31 à 31½, en 300 dito St. Domingo 31½ cs. verkocht.

SUIKER. 150 kist. blond Havana zijn tot niet juist bekenden prijs afgedaan.

RIJST. Gisteren namiddag zijn nog 39 vaten nieuwe Carolina tot geheim gehouden prijs verkocht.

ROTTERDAM, 28 Augustus.

HOUTEN. Van de heden geveilde 1,130 blokken Mahony werden slechts 120 blokken in de prijzen van 14 tot 56 cs. verkocht; het Amboina Hout bragt [illegible]0 op; het Pokhout tot f 3½ à f 4, Heppelhout f 3, Palmhout f 3, Ebbenhout f 2, en het Espenhout tot f 2 opgehouden.

SNEEK, 27 Augustus.

BOTER. Eerste qualiteit f 33½ à f 34½; tweede soort f 28 à f 30.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN, 26 Augustus.

Het weder gedurende de laatste 8 dagen schoon geweest zijnde, is men met den oogst verre gevorderd, en in de Zuidelijke graafschappen is de *Tarwe* na geheel binnengehaald, maar niet algemeen in goede gesteldheid. De aanvoer van Inlandsche *Tarwe* heden morgen bestond voor omstreeks de helft uit nieuw, een groot deel van welke week en van geringe qualiteit was. Prijzen gingen 3 à 4/. per quarter terug. Prijzen van vreemde waren bijna nominaal, maar tot 2/. lager zou men hebben kunnen koopen. In *Tarwe* onder slot scheen niet veel om te gaan. *Garst* is zonder verandering in prijs; zoo ook *Erwten* in alle soorten. *Boonen* gevraagd, en wel zoo hoog. *Haver* hield zich op de prijzen van ll Maandag. *Mostaardzaad* weinig ter markt; beste qualiteit wit bragt 16/., bruin 21/. per bushel op.

De notering der *Tarwe* is als volgt:

	oud.	nieuw.
Essex, Kent en Suffolk wit	66.70.	66 70.
.... puike	71.74.	71.74.
.... roode	60.68.	60.66.
.... puike	67.70.	[illegible]
Norfolk, Lincoln en York	[illegible]	[illegible]
.... [illegible]	[illegible]	[illegible]

SCHIEDAM, 28 Augustus.

Donderdag en Vrijdag ll. was er meerder kooplust voor *Rogge;* men bedong hoogere prijzen, en werd 144/2 ℔ Koersche tot *f* 174, 144/2 ℔ Poolsche *f* 168 à 170, 141/2, 142/2 ℔ Riga tot *f* 163, 165 gedaan. Sedert verflaauwde de vraag, en, daar enkele partijen met aandrang worden gepresenteerd, zoude men wel zoo laag koopen. In publieke veiling is eene partij van 70 last ongedroogde Poolsche op 142/2 ℔ tot *f* 149 à 151 opgehouden, en was later uit de hand tot *f* 150 te koop. Voor *Garst* in entr. bleven koopers, zoo lang het regt voor September onbekend was, en werd met partij tot verhoogde prijzen verkocht: 127/2 ℔ Liebau en Koersche *f* 160, 162. Toen Zaturdag echter de invoer-regten voor de volgende maand weder op *f* 15 per last afkwamen, trokken koopers terug, en, ofschoon 128/2 ℔ Liebau tot *f* 160 in entr. is aangeboden, was er geen handel. Heden werd deze *Gerst* tot *f* 158 verlaten. In consumtie was vrij wat handel, en zijn de prijzen iets hooger, als: 131/2, 132/2 ℔ Reval *f* 175, 177; 129/2 ℔ Windau *f* 174; 126/2, 128/2 Liebau *f* 170, 172.

Voor *Moutwijn* is tot *f* 16¾ per vat aan enkele posten besteed; de prijs daalde weder terstond op *f* 16½, en waren de orders naar genoegen te volbrengen.

Jenever, Amsterdamsche proef *f* 19¾ à *f* 20½ per vat, zonder fust.

EEN BEZOEK

IN EENE

Belangrijke Fabrijk, te *Maarssen.*

Het is meermalen te regt opgemerkt, dat men het minst kent wat het naast bij de deur ligt, en dat men verre af zoekt, wat men in zijne nabijheid even goed, ja dikwerf beter vinden kan.

Hoe vele toch kennen al het schoon, dat de Rijn- en Neckar-boorden te bezigtigen geven, die onderscheidene gedeelten van hun eigen vaderland verzuimden te bezoeken; hoe menig een verheft de buitenlandsche nijverheid hoog, en ziet daarom alleen op de voortbrengselen van den eigen grond laag neder, omdat hij zich de moeite niet gaf, te onderzoeken, wat goeds en voortreffelijks de industrie daar oplevert.

Het verheugt mij daarom altijd, als ik in het een of ander nieuwsblad vermeld vind, dat de inlandsche fabrijken zich beijveren van nieuwe uitvindingen partij te trekken, en toen ik onlangs in de *Haarlemsche Courant* las, dat de *waggon*, met welke men een' proefrid op de Haarlemmer ijzerbaan gemaakt had, uit de fabrijk van den heer Soeders te Maarssen was voortgekomen, kwam de lust bij mij op, die fabrijk, van welke ik reeds dikwerf voortreffelijke rijtuigen gezien had, eens te gaan opnemen.

Toen ik in de nabijheid van het welvarend Maarssen de diligence verliet, wees men mij al terstond de kolossale loods, opzettelijk opgeslagen om er de bedoelde *waggons* in te vervaardigen.

Met verpligtende vriendelijkheid rondgeleid, zag ik met een' waar genoegen, hoe daar de onderscheidene soorten van rijtuigen werden te zamengesteld, die bestemd zijn, om als *koetsen*, *chars à bancs* en eigenlijke *waggons*, de reizigers en hunne goederen over den spoorweg van Amsterdam naar Haarlem en vice versa te vervoeren. Ik overtuigde mij van de sterkte en netheid van het fabrijkaat, dat ik, zoo in zijne geheele zamenstelling, als stuksgewijze konde opnemen, en verblijdde mij, dat een werk, dat, alleen, aan zestig handwerkslieden brood verschaft, binnen 's lands werd verrigt.

Ik begreep echter terstond, dat die los opgeslagen tent de eigenlijke fabrijk van den heer Soeders niet zijn kon, en vernam dan ook al ras, dat deze zich meer in het dorp, nabij zijne woning, bevond, doch, dat al de hier geziene rijtuigen, voor den spoorweg bestemd, en welke die heer, in gemeenschap met anderen, aangenomen heeft te leveren, onder zijn toevoorzigt vervaardigd werden.

Dat ik na mij overtuigd te hebben, hoe doelmatig men hier werkte, ook de eigenlijke rijtuig-fabrijk verlangde te bezigtigen, zal men ligtelijk begrijpen, en het kostte mij weinig moeite, mij te overtuigen, dat deze te regt den titel van *Koninklijke Rijtuig-fabrijk* draagt, als niet minder in zich vereenigende, dan zes afzonderlijke doelmatig ingerigte werkplaatsen, te weten: eene wagenmakerij, eene smederij, eene zadelmakerij, eene ijzerdraaijerij eene kopergieterij, en eene schilders werkplaats, die, zoo hier als met de daaraan verbonden rijtuig-fabrijk aan de Bildt, bestendig aan niet minder dan honderd werklieden een bestaan verschaffen.

Overtuigde mij de even bevallige als gemakkelijke en solide rijtuigen van allerlei aard, die hier vervaardigd worden, van den smaak en de bekwaamheid des ontwerpers, die niet slechts van de uitvindingen der buitenlandsche kunst partij trekt, maar zich gedurig toelegt om zelf verbeteringen uit te denken, meer nog valt dit in het oog, als men de in zijne ijzerdraaijerij vervaardigd wordende veiligheids-assen gadeslaat, door den heer Soeders uitgevonden, en voor welke hij geoctroijeerd is, en die alle vroeger bekende as-soorten in deugdzaamheid en veiligheid overtreffen; of wel als men zich in de kopergieterij overtuigt, hoe ver men het daar in het vervaardigen van allerlei rijtuig- en paardentuig-benoodigdheden en versierselen uit *geel koper* en *klein zilver* gebragt heeft.

Van het even keurig als stevig zadelmakers-werk, van het fraaije lak, dat de rijtuigen overdekt, zal ik niet spreken, maar alleen nog vermelden, dat ik verbaasd stond, bij de beschouwing van een, door den heer Soeders vervaardigd, waar *monster-rijtuig*, eene zoogenaamde *Landboot à la Dietz*, van meer dan 20 voeten lengte, op tien wielen voortloopende, die zich alle onder het rijtuig bevinden, en in welke de passagiers, ten getale van 30 á 40 personen, als in eene trekschuit, zeer gemakkelijk om eene tafel gezeten zijn, die zich midden in den wagen bevindt; een gevaarte, dat met de kracht van twee of bij volle lading van vier paarden, gemakkelijk in beweging gebragt wordt, en zich met bekwame snelheid voortspoed.

Ook van de fraaije, en, voor de Amsterdamsche straten en sluizen, doelmatig verbeterde *omnibussen* zag ik er hier gereed staan, die zich uiterlijk en innerlijk voordeelig aanbevelen.

En deze gansche zoo doelmatig ingerigte fabrijk wordt bestuurd door den bewoner van een klein onaanzienlijk huis, in het midden van het dorp Maarssen aan den Vechtstroom liggende, door een eenvoudig burger, die al zijn' tijd en zijne kunst aan de gedurige volmaking eener fabrijk ten koste legt, die voor de beste buitenlandsche niet behoeft onder te doen, en die zijne hoogste verdiensten daarin stelt, om in den kring, in welken hem de Voorzienigheid plaatste, zoo nuttig mogelijk te zijn.

Met genoegen ontwaarde ik, hoe een tweetal nog jeugdige zonen van den eigenaar van dit belangrijk etablissement in het gewaad der leerjongens, in onderscheidene afdeelingen dezer fabrijk werkten. Ik dacht aan het spreekwoord der vaderen, *dat hij, die een goed generaal wil worden, van onder op behoort te dienen*, en wenschte bij mij zelven den heer Soeders geluk, dat hij zich niet door de aanstekende ziekte onzer dagen had laten verblinden, om zijne kinderen *boven zijn' stand* op te voeden; maar zich beijverde, om ze tot mannen te vormen, die eenmaal in staat zouden zijn de voetstappen huns werkzamen vaders te drukken.

Gaven mij de stilte en orde, die in iedere werkplaats heerschten, reeds een gunstig denkbeeld van de daar werkzame arbeiders, en van de goede tucht, die er onder hen gehouden werd, bij nader onderzoek bleek mij, hoe het weren van elders bestaande kwade gewoonten, inzonderheid van het gebruik van sterke dranken, als eene der hoofdoorzaken van deze geregeldheid moest worden beschouwd, zoodat de heer Soeders de maatschappij niet slechts met bekwame handwerkslieden verrijkt, maar tevens hun den lust inboezemt tot een geregeld zedelijk leven, terwijl door een doelmatig, op zijne aansporing door zijne meesterknechts opgerigt *Onderling Hulp- en Ondersteuning-Fonds* alle handwerksgezellen zich in de voor hen zoo nuttige verpligting zien gesteld, om iets op te sparen ter voorziening in de behoefte der zoodanigen hunner, die genees- of heelkundige hulp mogten behoeven, of wel bij volstrekte onmogelijkheid om te kunnen werken, ondersteuning benoodigd mogten zijn; terwijl eindelijk, almede uit dit fonds de begrafenis der leden wordt bekostigd.

Wel tevreden over hetgeen ik zag en hoorde, verliet ik Maarssen, en besloot mijne opmerkingen door dit dagblad mijnen landgenooten mede te deelen, ten einde de aandacht van velen op eene fabrijk te vestigen, die gewis zoo zeer als eene in ons Vaderland verdient algemeen gekend te worden, opdat meer en meer het bestaand *vooroordeel* moge wijken, *dat de Inlandsche Nijverheid in dit vak voor de Buitenlandsche zoude achter staan.* Wie nog twijfele, kome en zie, en overtuige zich, hoe de rijtuigen, hier vervaardigd, in smaak met de beste Belgische kunnen wedijveren, en het in soliditeit verre van deze winnen.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

Schouwburgen, Concerten

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Zaturdag den 31 Augustus 1839. ELISABETH WOODVILLE, WEDUWE VAN EDUARD IV, KONING VAN ENGELAND, Treurspel in vijf Bedrijven, door wijlen den Heer *W. Haverkorn Wz.;* in vele jaren niet vertoond. Gevolgd door: ARLEQUIN, BEDIENDE VAN PANTALON, KOFFIJHUISHOUDER EN RESTAURATEUR, Nieuw groot Ballet-Pantomime, door den Heer *A. P. Voitus van Hamme*, Nieuwe Decoratiën van den Heer *J. E. de Vries*, Ouverture door den Heer *L. A. Kleine*, en Finale Muzijk van den Heer *G. H. Broekhuyzen Jr.* In het Finale het eerste debut van den eersten Danser *Charles Hilariot.* *Ten zes Ure op het Tooneel.*

THÉATRE FRANÇAIS,

Sous la direction de Mr. BAUDOT.

(*Pour l'Ouverture et le premier Debut de la Troupe.*)

Samedi 31 Août 1839. LE PRÉ AUX CLERCS, Opéra comique en 3 Actes. Précédé de: LES PREMIÈRES AMOURS, Vaudeville en 1 Acte.

Le Spectacle commencera par une Ouverture de la composition de Mr. *Bovery*, premier Chef d'Orchestre.

On commencera 6½ heures précises.

En attendant les débuts de Mrs. *Marquilly*, *Bellecour Gourdon*, *Roger*, *Amant Bidault;* de Mmes. *La Grange*, *Boquet* et la reprise de GUILLAUME TELL, pour les débuts de Mr. *Grosseth*, premier Fort Ténor.

Salon des Variétés,

IN DE NES.

Maandag den 2 September 1839. *Tot Opening van bovengenoemd Locaal:* BLAISE EN BABET, Zangspel in 2 Bedrijven; versierd met geheel nieuwen Theatralen toestel. Na hetzelve: N°. 777, OF HET VERLOTE LANDGOED, Vaudeville in één Bedrijf. Zullende deze Voorstelling worden voorafgegaan door eenen nieuwen Feestzang en Ouverture, ter inwijding van het Locaal, gecomponeerd en gearrangeerd door den Heer *J. Halberstadt.*

De Entrée is 75 Cents per persoon, welke in vertering zal worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

De Ondergeteekende heeft de eer het kunstminnend Publiek te verwittigen, dat zijn nieuwe *Salon* buitengewoon fraai, en van een ruim Balkon is voorzien, van welke plaats men, even als van het Parterre, naar willekeur zal kunnen gebruik maken. Voorts, dat hij zijn vorig personeel met verscheidene bekwame Sujetten vermeerderd heeft, dat de Zaal en bediening niets te wenschen zullen overlaten, en hij zich dien ten gevolge in de voortdurende gunst van het geëerd Publiek durft aanbevelen.

JH. DUPORT.

PARK in de *Plantagie.*

C. M. VAN DER BRUGH berigt het geëerde Publiek, dat er, op Zondag den 1 *September* 1839, in zijn Locaal zal plaats hebben:

Groot Harmonie-Muzijk, Illuminatie

en een extra groot Schitterend

VUURWERK;

Volgens Programma, op de Circulaires vermeld, welke Zondag-morgen aan het Locaal verkrijgbaar zullen zijn. De Muzijk zal ten 7 Ure aanvangen en het Vuurwerk zal ten half Tien Ure worden afgestoken. De Entrée is *f* 1.25.

Ingezonden Stukken.

Het adres van Mr. Dirk Donker Curtius, over de aanstaande wijzigingen in de grondwet heeft ons een drietal stukken over dat onderwerp doen ontvangen. Behalve, dat deze stukken onderling niet hebben die volkomen overeenstemming, welke noodig is, ten einde de zaken niet te veel te verwarren, is ook hunne opname door plaatsgebrek onmogelijk. Wij zullen derhalve ons bepalen tot de opgave van den inhoud, die echter, in vergelijking met de uitvoerigheid der stukken zelve, zeer kort zal zijn.

Van regtstreeksche verkiezingen toont B, dat zij voor onzen landaard niet zijn berekend; zelfs al wilde men het kiesregt maar zeer weinig uitbreiden. Elke staatkundige inrigting moet ook gegrond zijn, en haren steun vinden in de zeden en gewoonten des volks. Frankrijk, hetwelk, bij zijne instellingen van 1830 met de verlichting, de zeden en de gewoonten van een goed deel der bevolking geenen gelijken tred heeft gehouden, levert het bewijs er van op. Onder anderen worden de bepalingen nopens de gemeentebesturen in vele gemeenten niet dan met moeite in werking gebragt. Het Nederlandsche volk is een volk van handel en industrie, dat vertrouwen heeft in zijne regering, en er wars van is zich in zaken van bestuur te mengen. Ieder heeft, bij den bestaanden bloei van handel en scheepvaart vooral, genoeg te doen met zijne eigene zaken, en het zijn maar enkelen, die begrip hebben of willen hebben van staats-inrigtingen of regten, met welker bestudering zij, niet onjuist, zouden oordeelen hunnen tijd ten koste van hun belang te verbeuzelen. De Natie is ook te godsdienstig en dankbaar van zin, om niet de regering te eerbiedigen en te erkennen; het bemind bestuur des Konings heeft het in dien voorvaderlijken geest nog bevestigd, en wat zou men méér kunnen willen dan men bezit? Volksvergaderingen en petitiën behooren vooral hier niet te huis; de partijgeest heeft, zoo men hopen mag, voor altijd dezen grond verlaten: de regenten en geregeerden zijn geheel eenstemmig. Dat enkele personen op zich zelven eene uitzondering maken, verandert niets aan het gezegde omtrent de natie in haar geheel, en bijzonder omtrent haren kern: de middelklasse met hare talrijke *nuances.*

Ten aanzien van ministeriële verantwoordelijkheid vraagt B., of dan niet de raad van state dáár is, en of, bij het bestaan van dien raad vreeze kan zijn voor het doorgaan van onwettige maatregelen, schending der grondwet, of wat dies meer zij? Is het niet beter een bestaand ligchaam, dat goed is te behouden, en bestaande goede beginselen te blijven aankleven, dan zonder aanleiding of regt, andere beginselen te willen, welker werking of uitwerking niet te berekenen is.

X. J. vraagt, of het niet een leerstuk van de oppositie is, dat de meerderheid beslist, en, als dat leerstuk het hare is, waartoe dan het adres moet dienen, daar het voldoende is gebleken, dat de meerderheid der natie geene verandering wil. — Hij vertrouwt, dat de heer Donker Curtius en het klein getal dergenen, die zijne denkwijze deelen, optredende als voorstanders van regt en billijkheid, zelve zoo billijk zullen zijn, van niet te verlangen, dat — voor een oogenblik eens stellende, dat het leerstuk der oppositie, omtrent de meerderheid (hetwelk de schrijver anders veroordeelt) aannemelijk zou kunnen zijn — de meerderheid zich rigte naar het gevoelen van weinigen, of dat de regering, (die hij hoopt, dat aan geene dan werkelijk noodige wijzigingen in de grondwet zal denken), aan eenig gevoelen gehoor geve, zonder overtuigd te zijn, dat dit gevoelen inderdaad het gevoelen of de wensch der meerderheid is. X. J. verklaart den heer Donker Curtius persoonlijk eene zeer hooge achting toe te dragen; maar te betreuren, dat hij tot eenen stap is gekomen, die, hoewel, God dank! hier onschadelijk, evenwel zeer geschikt is, om buiten 's lands verkeerde en zonderlinge denkbeelden te doen ontstaan, nopens onzen staat van zaken, en de gezindheid van regering en volk, jegens elkander, en die alzoo het Vaderland niet tot nut en ook niet tot eer kan strekken.

In korte woorden zegt Z., dat alle verandering in de grondwet, die niet door de scheiding van België noodzakelijk is, hem ondoelmatig voorkomt, en vraagt vervolgens:

a. Of het niet bespottelijk zijn zou, wanneer men nu de grondwet in hare beginselen wilde veranderen, nadat die grondwet, om nagenoeg dezelfde veranderingen te ontgaan, te vuur en te zwaard tegen de zuidelijke provinciën is verdedigd.

b. Of het geëerbiedigd hoofd van den Staat, als gebonden zijnde door eenen plegtigen eed, wel kan geacht worden bij magte te zijn toe te laten, dat tot verandering der grondwet in hare beginselen iets gedaan worde; zelfs indien die veranderingen anders zouden overeenkomen met zijne verlichte inzigten en bedoelingen?

c. Of het bestaanbaar is, te spreken van eene verandering der grondwet in hare beginselen, nadat de Koning zelf, met verzaking van alle zelfbelang, en van alle de belangen van Zijn Huis, enkel ten beste der natie, de helft Zijner Staten aan de geheelhouding, en ongeschonden bewaring der grondwet heeft ten offer gebragt?

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.